

Els petons no s'acaben mai

Un relat de: [Jordi Butxaca Gumila](#)

Vídua. La Montserrat vivia sola ja fa molts anys en el seu pis, d'aquell poble que l'havia vist néixer. Un poble petit, d'aquells on cada dia hi ha menys jovent i més gent gran que renunciïn a perdre la identitat de la terra.

El poble, pintoresc, bucòlic, i terriblement perdut al bell mig d'aquelles vastes terres de secà. Com una talaia, dalt del turó de no gaire més de quinze metres d'alçada, dominant tota la plana. Totes les cases arraulides al vol del campanar de l'església, símbol altiu de temps històrics.

El pis de la Montserrat, a la primera planta, guardava un secret que la Montserrat mai havia revelat a ningú. Allà sobre una tauleta al costat del balancí, una caixeta de cartró, folrada i decorada de fa molts anys. Amb la tapa ja una mica renegrida de tan agafar-la amb les mans. Allà, sobre la tauleta, ben posada.

La Montserrat s'hi passava hores en aquell balancí, mirant per la finestra. Molt sovint, agafava la caixa, l'obria, mirava a l'interior, la tornava a tapar amb molta cura, i la tenia una estona a la falda, acaronyant-la amb la punta dels dits.

La Montserrat, cada dia a la mateixa hora, com un ritual, sortia al carrer amb el seu moneder negre entre els dits, i després de saludar a la Maria, la seva veïna de tota la vida, i una mica més amunt al Ton, entrava al forn a comprar el pa.

En una cadira, al costat de la porta, en Miquelet, l'avi forner, ja retirat, però que cada dia és allà al forn com per vetllar pel negoci, com per no perdre el contacte amb el món real.

- Dos llonguets.

I buscant les monedes dins el moneder, difícil procés quan no es reconeixen bé les monedes i quan la vista ja no és com era, llueix tota la col·lecció d'estrís que hi porta. El carnet d'identitat, una fotografia del seu fill de fa una pila d'anys, l'estampa de Sant Eudalt, que li va donar el rector, una fotografia en blanc i negre, mig borrosa del seu difunt, una factura d'alguna cosa que va comprar fa anys i que, mira, no sé per què però encara la porto, el bitllet del tren de quan va anar a Barcelona com a record, i no vulgueu saber quants papers més d'aquells que qualsevol pot quedar-se amb cara de babau per no entendre el sentit de portar-los al moneder.

Després cap a casa, fent petar la xerrada amb qui es trobés pel camí. Era una dona afable, alegre. No tenia pressa. No l'esperava ningú. Però ella tornava a casa i feia la seva. Quan la tristesa de la solitud l'envaïa, s'assentava al balancí, agafava la caixeta de cartró de la tauleta, la destapava, se l'acostava a la cara, somreïa i la tornava a tapar amb molt de compte. I allà es quedava una bona estona, balancejant-se suaument, amb el somriure retrobat i el pensament en el record.

Després que el seu marit la deixés vídua, va tenir que pujar ella sola el seu fill. Ja li havien sortit altres pretendents, ja. Però el seu cor i el seu pensament sempre havia estat amb el record del seu marit, el seu únic amor. El seu fill era petit i molt entremaliat. La feia patir molt. Quan sortia de l'escola sempre el tenia que anar a buscar pels vols del poble perquè marxava a jugar amb altres companys per aquells camps. Jugaven a guerres, fent dos bàndols i tirant-se terrossos de terra. Era molt divertit, el terrossos al fer impacte es destrossaven fent una mica de polseguera. Això feia ser més real la batalla. I mai tenia hora per tornar a casa. I la mare patint. Després va anar a estudiar al poble del costat, que és més gran i té institut. I després a Barcelona a la universitat. És un xicot llest que val pels estudis. La mare, fent sacrificis i amb els ajuts que va poder aconseguir, va donar-li al seu fill de l'ànima una carrera. N'estava molt cofoia.

Però com és natural, el poble era massa petit per aquell noi tan llest. A Barcelona hi va trobar feina i parella, i la mare es va quedar sola al poble per sempre més.

La Montserrat, al poble, parlava molt del seu fill amb la Maria, la veïna. Que si ha tingut molta sort, que fixa't quina feina més bona ha trobat a Barcelona, que si està tant content.

- Però, Montserrat, si no ve mai a veure't - feia la Maria.

És que té molta feina, va molt atabalat, pobret meu. Que si treballa molt i a més ha de continuar estudiant, que si el cap de setmana ha de sortir amb la seva parella, que si ha d'anar de viatge de tant en tant, que si ara s'ha

comprat un cotxe nou, que si el pis on viuen es petit i ara volen comprar-ne un de més gran.

Tantes explicacions li donava a la Maria, amb tanta alegria per la sort que havia tingut el seu fill que, després, quan tornava a quedar-se sola, cansada, s'assentava al balancí, agafava la caixeta de cartró de la tauleta, la destapava, ficava el nas dins, somreia i la tornava a tapar amb molt de compte.

Qui sap què hi trobava la Montserrat dins aquella caixeta. La Maria, la veïna, li ho havia vist fer moltes vegades, però mai no li va preguntar per què ho feia. Manies de la gent quan ens fem grans, pensava. Fins i tot li ho havia comentat al Ton, però ell no volia donar importància a aquestes cabòries de vella. Però Ton que és molt estrany. I que si sempre ho fa, i que què deu ensumar. Que què vols que ensumi? Tonteries! Que si això o que si l'altre. Però mai en treien res en clar.

I passaven els dies, i els mesos i els anys. I un dia de cel transparent per l'aire de tardor, fresc, sec, amb aquell sol que s'agraeix, la Montserrat no va anar a buscar els llonguets, ni a xerrar amb la Maria ni amb en Ton. La Maria, la veïna va anar a veure què li passava a la Montserrat, però la Montserrat ja els havia abandonat. Se la va trobar assentada al balancí, amb la caixeta de cartró a la falda i amb un somris pàl·lid als llavis.

Aquesta vegada el seu fill sí que va venir. La Maria li va explicar com havien trobat a la seva mare, al balancí, amb aquesta caixeta a la falda. Li va explicar al fill el misteri que tenia la seva mare amb la caixeta, que quan es notava trista feia tot aquest ritual, s'assentava al balancí, agafava la caixeta, la destapava i se l'acostava a la cara. I que li passaven tots els mals.

Al fill, aquell home important de Barcelona, amb tantes responsabilitats, tant ben considerat pels col·legues de la feina, se li negaren els ulls. S'assentà al balancí de la seva mare, agafà la caixeta de cartró i es va adonar de la realitat. Esclatà a plorar.

La Maria, desconcertada pels plors del fill de la Montserrat li preguntà si en aquella caixeta de cartró buida hi havia algun encanteri.

- Sí Maria, hi ha un encanteri. El que et fa adonar de les coses que no has fet, de les coses que sempre vas deixant per més endavant. Aquesta caixeta posseeix l'encanteri de fer-te veure que la mare sempre t'estima, estiguis on estiguis, i que no demana res a canvi, ni es queixa. Que està contenta de tu i de la persona que ets, tot i que a vegades el fill no li correspongui com cal. Jo, ara, m'he adonat que hauria d'haver vingut més sovint al poble a veure la mare perquè sé que em trobava a faltar. No ho vaig fer i ara ja és massa tard. La mare, de petit, sempre em deia que algun dia seria algú important i que viuria lluny del poble. Aquesta caixeta la vaig fer jo a l'escola i li vaig regalar el dia de la mare. Però no, Maria, no està buida. Quan li vaig regalar, recordo que li vaig dir a la mare: "Té mare, per quan sigui important i visqui lluny de tu. Quan em trobis a faltar tindràs aquesta caixa. Te l'he omplert de petons. Així, quan no em tinguis, sempre podràs agafar-ne un de la caixa".

Perquè ho sabeu, oi, que els petons no s'acaben mai?